

TUKIOIKEUDET 2021

Hanna Murtomäki-Kukkola

Tukioikeus

- ▶ Tukioikeuksien perusteella maksetaan perustukea, viherryttämistukea ja EU-nuoren viljelijän tukea
- ▶ Tuotannosta irrotettu oikeus, **Huom!** ei liity korvauskelpoisuuteen
- ▶ **Muista hakea tukioikeuksien siirtoa vuokrasopimusta uusittaessa, mikäli maanomistaja omistaa tukioikeudet!**
- ▶ Tarkista tilanne Vipussa -> Tuet
- ▶ Tukioikeutta voi myydä tai vuokrata toiselle aktiiviviljelijälle myös ilman peltoa
- ▶ Tukioikeudet ovat voimassa ainakin vielä tämän ja ensi vuoden

Siirrot aktiiviviljelijöille

- ▶ Tukioikeuksia voidaan siirtää vain sellaiselle viljelijälle, joka on oikeutettu suoriin tukiin, eli viljelijän on itse haettava suoria tukia sinä vuonna jona vastaanottaa tukioikeuksia
- ▶ → täyttää aktiiviviljelijän määritelmän tukihakuvuonna

Tukioikeuksien siirtoa haettava

- ▶ Paperilomakkeilla 103A (=luovuttajan) ja 103B
- ▶ Siirtoa haetaan luovuttajan alueen maataloustoimistosta viimeistään 15.6.
- ▶ Lomakkeisiin kaikkien luovuttajien allekirjoitukset tai valtakirjat
- ▶ Vuokrauksessa vastaanottavalta tilalta riittää yhden osallisen allekirjoitus
- ▶ Myös sähköpostilla lähetetyt allekirjoitetut hakemukset hyväksytään

Tukioikeuksien varantoon vienti

- ▶ Varantoon viedään se määrä tukioikeuksia, joka ei ole aktivoitunut kahtena peräkkäisenä vuonna
- ▶ Tukioikeus voi jäädä käyttämättä, jos
  - ▶ Tukioikeuksia enemmän kuin tukikelpoista pinta-alaa
  - ▶ Aktiiviviljelijän määritelmä ei täyty
  - ▶ Tukea ei ole myönnetty yli 200 €
- ▶ Vipuneuvojasta kannattaa tarkistaa tukioikeuksien käyttö

Tukioikeuksien haku varannosta

- ▶ Viimeinen hakupäivä 15.6.2021
- ▶ Haetaan ELY-keskuksesta paperilomakkeella
- ▶ Hakulomake 289 osoitteesta:
<https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijat/tuet-ja-rahoitus/lomakkeet/289.pdf>
- ▶ Hakuohjeet osoitteesta:
<https://www.ruokavirasto.fi/viljelijat/oppaat/hakuoppaat/varanto-opas/varanto-opas-2021/>
- ▶ Myöhästymisseuraamukset

Varantohaun perusteet:

- ▶ Nuori viljelijä
- ▶ Uusi viljelijä
- ▶ Tilusjärjestelyt
- ▶ LUEL- ja LUTU-viljelemättömyyssitoumuksen päättyminen
- ▶ Tuomioistuimen päätös/hallinnollinen määräys
- ▶ Ylivoimainen este

jatkuu

- ▶ Hakijan on täytettävä aktiiviviljelijän määritelmän
- ▶ Hakijan on haettava myös perustukea, jotta ehto voidaan tarkastaa
- ▶ Tukioikeuksia voidaan myöntää korkeintaan sille pinta-alalle, jonka osalta hakijan omistuksessa ja/tai hallinnassa (huomioidaan myös ulosvuokratut, pl. pelto+tukioikeus) ei ole tukioikeuksia
- ▶ Tukioikeuksien pinta-alan ja hallinnassa olevien tukioikeuksien vertailu tehdään 15.6. tilanteen mukaan

PERUSTUKI
VIHERRYTTÄMINEN
PYSYVÄT NURMET
KESANNOT

Perustuki (Tilatuki)

- ▶ Maksetaan aktiivilijelijöille, jotka jättävät vuosittain tukihakemuksen
  - ▶ vaikkapa vain 0,05 ha:n lohkoista
  - ▶ Pienin maksettava suorien tukien summa 200 €
- ▶ Kaikki maatalousmaa on tukikelpoista perustuessa, mutta alat, joista maksetaan perustukea, määritellään erikseen
- ▶ Jotta perustuki tulee maksuun, tarvitaan tukioikeuksia
- ▶ Kaksi tukialuetta AB-alue ja C-alue

VIHERRYTTÄMISTUKI

Viherryttämistuki

- ▶ Viherryttämistuki
  - ▶ kaksi kasvia
  - ▶ pysyvät nurmet
  - ▶ ekologinen ala (ei koske C-aluetta)

Viherryttämistuki

VIHERRYTTÄMISTUKI TARKOITTAA:

- ▶ C-alueella sitä, että yli 10 ha:n tiloilla viljeltävä vähintään kahta kasvia,
  - ▶ pääkasvia saa olla korkeintaan 75 % peltoalasta, paitsi jos pääkasvina on nurmi, kesanto tai palkokasvi
  - ▶ prosenttiin kannattaa jättää pelivaraa
  - ▶ luomutilat ja useimmat nurmitilat vapautettu kahden kasvin vaatimuksesta
- ▶ maksetaan samalle alalle kuin on perustukioikeuksia
- ▶ maksetaan myös niille, jotka vapautettu kahden kasvin vaatimuksesta
- ▶ **pysyvien laidunten/nurmien ala ei kuulu peltoalaan monipuolistamisvaatimusta laskettaessa**
- ▶ ekologista alaa ei tarvitse C-alueella jättää

Viherryttämistuki

KAKSI KASVIA

- ▶ kasviluettelo hakuohjeissa ja Ruokaviraston sivulla (uusia tukikelpoisia seoskasvustoja)
  - ▶ viljat ovat eri kasveja, myös syysvehnä ja kevätvehnä ovat eri kasveja
  - ▶ kaikki perunat on yhtä kasvia
  - ▶ kaikki kesannot ovat yhtä kasvia
- ▶ viljelykasvien on oltava laskettavissa 30.6. - 31.8.
- ▶ luomutilat ja useimmat nurmitilat vapautettu kahden kasvin vaatimuksesta
  - ▶ Jos nurmea/palkokasveja + kesantoa yli 75 % peltoalasta, ei kahden kasvin vaatimusta
  - ▶ MUTTA ! Kasvipeitteisyydestä ei voi saada silloin korvausta (LUOMU tila saa)

PYSYVÄT NURMET

Pysyvät nurmet

- ▶ maatalousmaata, jota käytetään heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien kasvattamiseen ja joka ei ole kuulunut tilan viljelykiertoon vähintään viiteen vuoteen EU-asetuksen (1307/2013)
- ▶ alat, jotka ovat olleet nurmella vähintään viisi vuotta peräkkäin ja joille ilmoitetaan nurmea myös kuudentena vuonna
- ▶ merkintä on vuosikohtainen riippuen loholla kunakin vuonna viljeltävästä kasvista
- ▶ merkintä ei tarkoita sitä, että kyseisellä loholla olisi jatkossakin viljeltävä nurmea

Pysyvät nurmet

- ▶ Voit viljelysuunnitelmasi mukaan viljellä pysyvän nurmen merkinnän saaneella loholla muitakin viljelykasveja ja tällöin pysyvän nurmen merkintä poistuu
- ▶ **Vipu-palvelussa on karttataso, josta voit tarkistaa onko kasvulohkolla pysyvää nurmea tai neljännen/viidennen vuoden nurmea.**

Pysyvät nurmet

Heinä- ja nurmirehukasvit, jotka kerryttävät pysyvän nurmen vuosia:

- ▶ 1-vuotiset kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmet
- ▶ 1-vuotiset laidunnurmet
- ▶ Monivuotiset kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmet
- ▶ Monivuotiset laidunnurmet
- ▶ Pysyvä kuivaheinä-, säilörehu-, tuorerehunurmi (väh 5, alle 10 v)**
- ▶ Pysyvä laidunnurmi (väh 5, alle 10 v)**
- ▶ Luonnonlaidun ja -niitty**
- ▶ Hakamaa, avoin**
- ▶ Seoskasvusto (apila yli 50 % + nurmiheinä)
- ▶ Viherkesanto (nurmi ja niitty)
- ▶ Viherlannoitusnurmi (ei ympäristösitoumusta)
- ▶ 1-vuotiset siemennurmet*
- ▶ Monivuotiset siemennurmet*
- ▶ Erityistukisopimusala, pysyvä laidun**
- ▶ Ympäristösopimusala, pysyvä nurmi**

* Siemennurmiseokset. Seokset kerryttävät pysyvän nurmen vuosia, yksilajiset puhdaskasvustona viljeltävät siemennurmet nollaavat nurmivuodet lohkolta

**Ala saa heti pysyvän nurmen merkinnän.

Pysyvät nurmet

Heinä- ja nurmikasvit, jotka jäädyttävät pysyvän nurmen kertymisen:

- ▶ viherlannoitusnurmet
- ▶ suojavyöhykenurmet
- ▶ monivuotiset ympäristönurmet
- ▶ luonnonhoitopeltonurmet

Kyseisiä kasveja ei voi ilmoittaa alalle, joka on jo muuttunut pysyväksi nurmeksi!

Pysyvät nurmet

- ▶ pysyvien nurmien tilannetta seurataan viherryttämistuen vaatimuksissa kansallisella tasolla
- ▶ pysyvän nurmen osuus koko maatalousmaasta ei saa vähentyä enempää kuin viisi prosenttia vuonna 2015 vahvistetusta viiteosuudesta
  - ▶ jos vähenemä on tätä suurempi, on otettava käyttöön ns. ennallistamismenettely
  - ▶ tällöin voisi tulla velvoite palauttaa muuhun käyttöön otettua pysyvän nurmen alaa tai muuta alaa pysyväksi nurmeksi

KESANNOT

Kesannot

- ▶ Kesantojen hoito kuuluu täydentäviin ehtoihin
- ▶ Kesantopelto = tuotantoon käyttämätön pelto, joka on avo-, sänki- tai viherkesantoa

Viherkesanto = yksi- tai monivuotisilla riista-, maisema-, niitty- tai nurmikasveilla tai näiden kasvien siemenseoksilla kylvettyä pelto

- ▶ ei kuitenkaan yksinomaan viljalla, öljy- tai valkuaiskasveilla tai näiden kasvien siemenseoksilla

Sänkikesanto = pelto, joka on edellisen tai sitä vanhemman kasvukauden viljan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien tai siemenmaustekasvien sängin peittämää ja muokkaamatonta

Avokesanto = pelto, joka on kaudella ilman kasvipeitettä tai sänkeä

Kesannot

- ▶ Kesannointi on vapaaehtoista
- ▶ Taloudellinen hyödyntäminen on mahdollista
- ▶ Viherkesantoa voi laiduntaa, kunhan pelto säilyy nurmipintaisena
- ▶ **Säilytettävä maatalousmaana ja maatalouskäytön kannalta hyvässä kunnossa**
- ▶ Ei varastoalueeksi kasvukauden aikana, esimerkiksi säilörehupaalien säilytys

Kesannot

Kasvipeitteisyys

- ▶ Pidä kesantopellot pääsääntöisesti viher- tai sänkikesantona
- ▶ Pohjavesialueen kesannot kasvipeitteisiä
- ▶ **Estä rikkakasvien leviäminen**
- ▶ Vuosittainen niitto hyvä tapa hoitaa kesantoja
- ▶ Kemiallinen rikkakasvitorjunta tai mekaaninen päättäminen mahdollista 1.9. alkaen tai 15.7. alkaen, jos kylvetään nurmi tai syyskasveja

Kesannot

- ▶ Poikkeama kasvipeitteisyyteen, jos parantaa kesannon kasvukuntoa:
  - ▶ vaikeiden rikkakasvien torjunta
  - ▶ lyhytaikaiset kunnostustoimenpiteet
    - ▶ salaojitus
    - ▶ kalkitus
    - ▶ ojien kaivaminen ja perkaus
- ▶ Ensimmäisen vuoden raiviota ei voi ilmoittaa avokesantona
- ▶ Viherkesannon lannoitus mahdollista vain perustamisen yhteydessä (ympäristösitoumuksen lannoitetasot sitoumusehdoissa)

Muistettavaa

▶ RAJOITE YMPÄRISTÖKORVAUKSESSA

Luonnonhoitopeltonurmea ja monimuotoisuuspeltoa yhteensä enintään 15 %

- ▶ monimuotoisuuspelto:
lintu-, riista-, maisema-, niittypelto
- ▶ 15%:n ylittävälle osuudelle viherkesannon korvaus

▶ RAJOITE LUONNONHAITTAKORVAUKSESSA

Kesantoa + luonnonhoitopeltonurmea + suojavyöhykettä yhteensä **enintään 25 % korvauskelpoisesta peltoalasta**

- ▶ kesantorajoitteeseen lasketaan seuraavat kasvit ja niiden alat:
avokesanto, viherkesanto, sänkikesanto, luonnonhoitopelto (nurmi) ja suojavyöhyke (sitoumus alkaen 2015).
- ▶ 25 % ylittävältä osuudelta leikataan LHK:ta

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

KIITOS